

Krakau sat sig for at analysere, og han giver en veldokumenteret og detaljeret redegørelse for USA's Cuba-politik fra 1959 til 1962 (s. 70-126) og for forløbet af Cuba-krisen 1962 (s. 170-188). Undersøgelsen præges dog af en grundlæggende uklarhed, der allerede fremtræder i forordet. Forfatteren fastslår her, at Monroe-doktrinen har øvet en »bestemmende indflydelse« på USA's udenrigspolitik (s. 1), og umiddelbart derefter, at doktrinen indhold »ikke er mere og ikke mindre end det, som USA til ethvert givet tidspunkt lægger i den« (s. 2).

Understregningen af Monroe-doktrinen som en »norm« for den amerikanske politik (f. eks. i overvejelserne s. 168-69) tilslører det forhold, at det kunne være hensigtsmæssigt for den amerikanske regering at motivere sin politik med henvisning til en – velsignet uklar – doktrin. Det havde formentlig været mere frugtbart at vurdere Monroe-doktrinen ud fra dens anvendelighed i den meget spændte indrepolitiske debat omkring USA's Cubapolitik.

NIELS AMSTRUP

GLENN D. PAIGE: *The Korean Decision, June 24-30, 1950*. New York, The Free Press, London, Collier-Macmillan, 1968. xxv + 394 s. 35 sh.

KENNETH T. YOUNG: *Negotiating with the Chinese Communists: The United States Experience, 1953-1967*. New York, London, McGraw-Hill, 1968. xvi + 461 s. £ 5.2.0.

Glenn D. Paige har to mål med sin bog. For det første vil han give en skildring af, hvorledes USA's beslutninger om at intervenere i Korea-konflikten i sommeren 1950 blev til. For det andet søger han – på baggrund af disse konkrete beslutninger – at analysere karakteristiske træk i udenrigspolitiske »krise«-beslutninger i almindelighed.

Det er skildringen af de konkrete beslutninger, der optager langt den største plads i bogen. Forfatteren følger udviklingen ikke blot dag for dag, men time for time, og han støtter sig dels på det samtidigt offentliggjorte materiale og dels på interviews med en række deltagere i beslutningen, foretaget i årene 1955-57. Han får herved også en lang række enkeltheder frem, som både er interessante i sammenhæng med Korea-spørgsmålet og med de mere generelle krisebeslutningsproblemer, som han vil undersøge.

Det vil føre for vidt at komme ind på disse enkeltheder, men der kan være grund til at fremhæve ét spørgsmål, som nok er undersøgt for lidt i den ellers grundige analyse. Allerede ved den første konference mellem præsidenten og hans rådgivere (d. 25. juni) var der enighed om nødvendigheden af et amerikansk svar, skønt oplysningerne om, hvad der var foregået, var beskedne og utilstrækkelige (s. 143). Men hvorfor var et svar nødvendigt? Der var ikke egentlige strategiske interesser på spil for USA, som netop ikke havde engageret sig i Korea. Men øjensynlig opfattede den amerikanske regering allerede på dette tidspunkt – eller valgte at opfatte – det nordkoreanske angreb som et led i en sovjetisk strategi, og ikke som en mere lokal affære. Og dette valg synes altså truffet så tidligt, at der endnu ikke forelå mere omfattende oplysninger om de faktiske hændelser.

Paige søger som nævnt også at opstille en mere generel teori for krisebeslut-

ninger. Der er heller ikke tvivl om, at visse af hans iagttagelser kan være nyttige ved vurdering af andre krisebeslutninger. Richard C. Snyder, som har skrevet en indledning til bogen, og som er kendt for sine undersøgelser vedrørende udenrigspolitiske beslutningsprocesser, opfordrer også til fortsatte undersøgelser. Men når han nævner Cuba-krisen i oktober 1962 som et eksempel, må det dog fremhæves, at både Korea- og Cuba-beslutningerne retrospektivt fremtrådte som »gode« beslutninger, hvilket også præger de oplysninger, der kan fremskaffes om dem.

Kenneth Young's undersøgelse af de amerikansk-kinesiske ambassadørforhandlinger i Genève og Warszawa 1953-1967 er ganske blottet for de teoretiske overvejelser, som præger Paige's undersøgelse, hvilket dog ikke er nogen ubetinget fordel. Forfatterens detaljerede redegørelse for disse forhandlinger, der stort set var uden konkrete resultater, illustrerer ganske tydeligt de to parters holdning til forskellig tid. Før Formosa-krisen 1958 var det Kina, som var interesseret i konkrete aftaler på mindre områder, mens den amerikanske holdning var stejl og principiel. I løbet af 1960'erne ændredes dette til næsten det modsatte. Nu blev USA mere interesseret i aftaler, mens Kina i stigende grad blev principiel i sin holdning, for så vidt som en løsning af Formosaproblemet blev sat som betingelse for en løsning af andre mellemværender mellem de to stater.

I sin afsluttende vurdering af ambassadørforhandlingerne er Young øjensynlig ikke i tvivl om, at USA har været rimelig og fornuftig og Kina stædig og uforstående (se bl. a. s. 340f. og s. 362 ff.). Men hans egen redegørelse viser imidlertid, at det er mere frugtbart at betragte disse forhandlinger som et instrument i de to landes udenrigspolitik.

NIELS AMSTRUP